

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Adalet KAYA

Diyarbakır Milletvekili

Yaklaşık 8 yıldır Diyarbakır'da yaşayan İran'ın Mahabad kenti nüfusuna kayıtlı Shahla Pırastah, sınır dışı edilme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Grafiker olan Shahla Pırastah, Aralık 2024'te TEM polisleri tarafından aranarak ajanlık dayatılmış ve kabul etmediği takdirde sınır dışı edilmekle tehdit edilmiştir. 7 Nisan'da evine yapılan baskınla gözaltına alınan Shahla Pırastah, Göçmen Kaçakçılığıyla Mücadele ve Hudut Kapıları Şube Müdürlüğü'ne götürülmüştür. Avukatlarına herhangi bir karar gösterilmeden 8 Nisan'da Diyarbakır İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından hakkında sınır dışı etme ve idari gözlem kararı alınan Shahla Pırastah, 10 Nisan 2025'te Urfa Geri Gönderme Merkezi'ne nakledilmiştir.

Sınır dışı etme kararının gerekçesinde ise 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 54'üncü Maddesinin d fıkrasında yer alan "Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar" şeklindeki ibarenin olduğu iddia aedilmektedir. Shahla Pırastah'ın avukatı bu maddeyi kanıtlayacak somut gerekçe bulunmadığı için karara karşı iptal davası açacaklarını bildirmiştir. Pırastah'ın yaşam hakkı başta olmak üzere insan hakları İran'a gönderilmesi durumunda tehlikeye girecektir. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu 4'üncü maddesi uyarınca hiç kimse, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulunacağı bir yere gönderilemez.

Göçmenler dünyanın pek çok ülkesinde ayrımcılık ve hak ihlallerine maruz kalmaktadır. Geçtiğimiz günlerde ABD'nin Massachusetts eyaletindeki Tufts Üniversitesi'nde doktora eğitimi alan Türk öğrenci Rümeysa Öztürk'ün, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü katliamı protesto ettiği için evinin yakınlarında, ABD İç Güvenlik Bakanlığına (DHS) bağlı Gümrük Muhafaza Dairesi (ICE) görevlileri tarafından gözaltına alınmıştı.

ABD Dışışleri Bakanı Rubio, vize iptaline gerekçe olarak, "Size eğitim almanız için vize verdik; kampüslerimizi yerle bir eden bir sosyal aktivist olmanız için değil. Vizenizi bunu yapmak için kullanırsanız, vizenizi geri alırız. Her ülkeyi de aynısını yapmaya teşvik ediyorum" ifadeleriyle savunmuştu. Öztürk'ün uğradığı hukuksuzluğa Türkiye'de iktidarı, muhalefetiyle her kesim tepki gösterdi.

Ak Parti İnsan Hakları Başkanlığı, X hesabında "*Tufts Üniversitesi doktora öğrencisi Rumeysa Öztürk'ün Amerikan Göçmenlik ve Gümrük Muhafaza yetkililerince alıkonulması insan hakları ve ifade özgürlüğü fıkriyle bağdaşmamaktadır. Partimiz ve hükümetimiz ailesiyle de iletişim halinde gerekli girişimleri sürdürecektir*" şeklinde açıklama yapmış, Türkiye'nin Washington Büyükelçiliği de Öztürk'ün haklarının korunması için gerekli konsolosluk hizmetlerinin ve hukuki desteğin sağlanması amacıyla her türlü çabayı gösterdiğini duyurmuştur.

İktidar ve devlet temsilcileri ABD'nin Rumeysa Öztürk'e yaptığı hukuksuzluğa olması gerektiği gibi karşı çıkarak kendi yurttaşının haklarını savunurken Türkiye'deki göçmenlere yönelik hukuksuz sınır dışı kararı alınması birbiriyle çelişmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Shahla Pırastah'ı arayarak ajanlık dayatmasında bulunan personeliniz kimdir? Söz konusu polisler hakkında soruşturma başlatacak mısınız?
- 2- Shahla Pırastah hangi eylemi ile kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturmuştur? Pırastah'ın sınır dışı edilmesinde somut gerekçe nedir?
- 3- Pırastah'ın hukuksuzca alınan sınır dışı kararının iptal edilmesi için girişimde bulunacak mısınız?